

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Artystyczne teorie teatru		8.0.13924	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Dramatu, Teatru i Widowisk			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Wiedza o teatrze	forma	stacjonarne
		moduł	organizacja i animacja działalności teatralnej
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Małgorzata Jarmułowicz, profesor uczelni; prof. dr hab. Wojciech Owczarski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - przygotowanie do zajęć;	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie ustnej prezentacji.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2025/2026 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analityczna lektura tekstów programowych, manifestów artystycznych i autokomentarzy wraz z odniesieniem ich do prób realizacji artystycznej w sztukach dramatycznych i inscenizacjach teatralnych. Analiza opracowań historycznych i teoretycznych. Prezentacja multimedialna. Prezentacja ustna przygotowana przez studentów - Dyskusja		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		zaliczenie ustne	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenia na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (40%); • przygotowania ustnej prezentacji na temat stanowiący rozwinięcie zagadnień analizowanych na zajęciach (60%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	analityczna lektura tekstów programowych, manifestów artystycznych i autokomentarzy wraz z odniesieniem ich do prób realizacji artystycznej w sztukach dramatycznych i inscenizacjach teatralnych, analiza opracowań historycznych i teoretycznych,	prezentacja multimedialna, prezentacja ustna przygotowana przez studentów	dyskusja
	Wiedza		
K_W01	+		+
K_W02	+	+	
K_W04	+	+	
K_W05	+	+	+
	Umiejętności		
K_U01	+	+	+
K_U02	+	+	+
K_U04		+	+
	Kompetencje społeczne		
K_K05	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zaliczenie przedmiotów Języki teatru i Warsztat pracy teatrologa; w wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tej zasady.

B. Wymagania wstępne

Umiejętność analizowania dzieł dramatycznych i teatralnych, podstawowa wiedza o językach i konwencjach teatru.

Cele kształcenia

Zapoznanie z polskimi i obcymi doktrynami teatralnymi i ideami artystycznymi, analizowanymi w perspektywie historycznoteatralnej, estetycznej i kulturowo-społecznej. Kształcenie umiejętności charakteryzowania specyfiki propozycji wybitnych artystów i teoretyków teatru.

Treści programowe

Teatr XX wieku - eksperymenty z formą: Teatr Czystej Formy Witkacego; Teatr absurdu w oczach teoretyków; Teatr niekonsekwencji Tadeusza Różewicza.
Strategie twórcze teatru alternatywnego: Pisanie na scenie; W kręgu „trzeciego teatru”; Teatr jako laboratorium; Kantor i Grotowski – dwa teatry, dwie wizje.
Przeciw konwencjom – na antypodach realizmu: Symbolizm po irlandzku – William Butler Yeats; Teatr osobny Mirona Białoszewskiego.
Architekci wielkich idei: U źródeł teatralnego symbolizmu – Wagner i Nietzsche; Edward Gordon Craig; Max Reinhardt.
Antyiluzyjne modele aktorstwa: Biomechanika Meyerholda i V-efekt; Oskar Schlemmer i scena Bauhausu.

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. Wykorzystywana podczas zajęć

- O dramacie. Źródła do dziejów europejskich teorii dramatycznych, pod red. E. Udalskiej, Od Hugo do Witkiewicza. Poetyki. Manifesty. Komentarze, Warszawa 1993 (wybrane fragmenty)
- O dramacie. Od Sartre'a do Mrożka. Poetyki. Manifesty. Komentarze, pod red. E. Udalskiej, Warszawa 1997 (wybrane fragmenty)
- Świadomość teatru. Polska myśl teatralna drugiej połowy XX wieku, pod red. W. Dudzika, Warszawa 2007 (wybrane fragmenty)
- Przeciw konwencjom. Antologia tekstów o teatrze polskim i obcym, pod red. M. Fik, Warszawa 1994 (wybrane fragmenty)
- M. Esslin, Znaczenie absurdu, „Pamiętnik Literacki” 1976, z. 3
- I. Górska, Biografia sztuki teatralnej. Próba rekonstrukcji projektu teatralnego Różewicza, (w:) Re: Wizje Różewiczowskie, pod red. J. Puzyny-Chojki, Gdańsk 2008
- E. Barba, „Trzeci teatr”: dziedzictwo po nas dla nas samych, „Dialog” 1994, nr 1
- L. Flaszen, Kilka kluczy do laboratoriów, studiów i instytutów, „Dialog” 1998, nr 7
- M. Białoszewski, Teatr osobny (1955-1963), wstęp A. Sandauera, Warszawa 1971 (wybrane fragmenty)
- E. G. Craig, O sztuce teatru, Warszawa 1985 (wybrane fragmenty)

M. Reinhardt, O teatrze i aktorze, Gdańsk 2004 (wybrane fragmenty)
O. Schlemmer, Eksperymentalna scena Bauhausu. Wybór pism, Gdańsk 2010 (wybrane fragmenty)

A.2. Studiowana samodzielnie przez studenta

J. Degler, Witkacy w teatrze międzywojennym (Rozdz. Debiut teatralny Witkacego), Warszawa 1973
J. L. Styan, Współczesny dramat w teorii i scenicznej praktyce, Wrocław 1995 (wybrane fragmenty)

B. Literatura uzupełniająca

K. Pleśniarowicz, Dylemat jednego wyjścia. Absurd w dramacie u schyłku realnego socjalizmu, Kraków 2000 (Cz. I: Znaczenie absurdu. Między ontologią a genealogią; Absurd na Wschodzie i na Zachodzie. Pokrewieństwa i przyległości
J. Kopciński, Gramatyka i mistyka. Wprowadzenie w teatralną osobność Mirona Białoszewskiego, Warszawa 1997

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W02, K_W04, K_W05
K_U01, K_U02, K_U04
K_K05

Wiedza

K_W01, K_W02, K_W04, K_W05
Student:

- ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk o sztukach widowiskowych w systemie nauk oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej w odniesieniu do artystycznych teorii dramatu (K_W01);
- ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii idei i doktryn teatru (K_W02);
- ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat teorii artystycznych oddziałujących na teatr w XX wieku (K_W04)
- ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat teorii widowiska teatralnego oraz metod jego analizy i interpretacji doktryn teatralnych (K_W05).

Umiejętności

K_U01, K_U02, K_U04
Student:

- potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych z zakresu nauk o sztukach widowiskowych i plastycznych (K_U01);
- umie rozpoznać podstawowe problemy teoretyczne z zakresu wiedzy o teatrze, szczególnie jeśli chodzi o artystyczne teorie dramatu (K_U02);
- potrafi poprawnie posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu nauk o sztukach widowiskowych, doktryn i idei teatralnych (K_U04).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05

Student:

- jest przygotowany do wykorzystywania posiadanej wiedzy z zakresu wiedzy o artystycznych teoriach teatru do rozwiązywania problemów poznawczych (K_K05).

Kontakt

malgorzata.jarmulowicz@ug.edu.pl